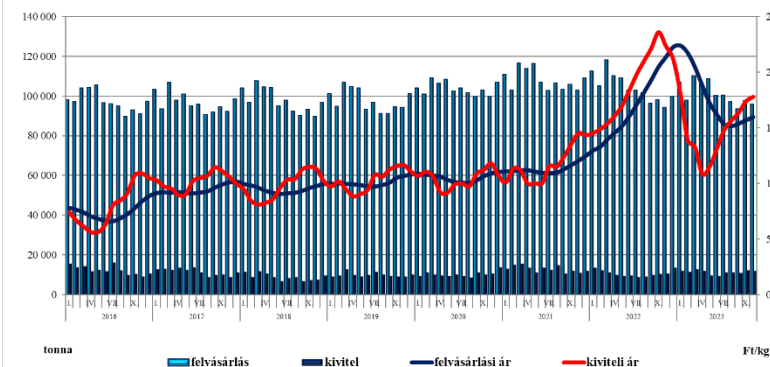


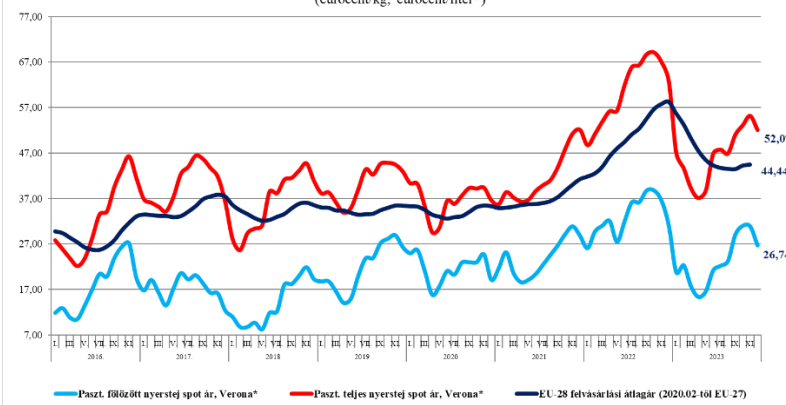
### 2023. DECEMBER

A hazai tejfelvásárlás és -kivitel alakulása



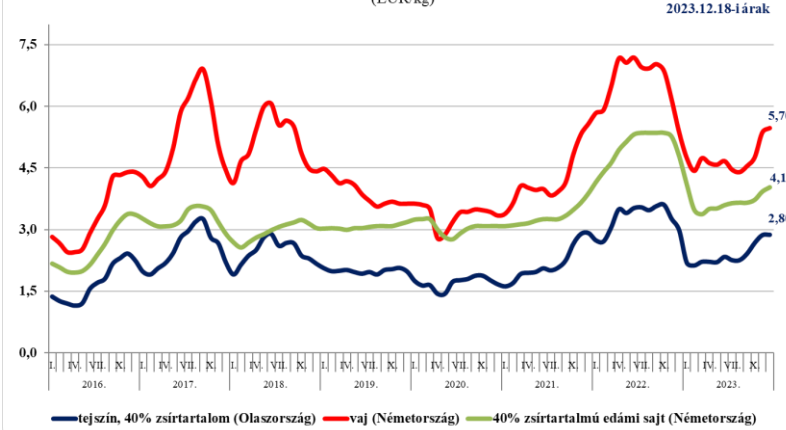
A hazai felvásárlási ár novemberben ismét emelkedett, 1,8%-os növekedéssel elérte a 159,56 Ft/kg-ot, amely 25%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a 2023. januári rekord ártól pedig 29%-kal marad el. A kiviteli ár ugyancsak tovább emelkedett, a novemberi 2,3%-os növekedéssel elért 177,76 Ft/kg ár 20%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál, a felvásárlási árat azonban közel 11,5%-kal meghaladja. A felvásárlás ez évben először nőtt előző évhez képest, míg a kivitel továbbra is az egy évvel korábbi mennyiségek felett alakul. Ezzel az első tizenegy hónapban a felvásárlás 3%-kal csökkent, a kivitel pedig 10%-kal nőtt 2023/2022 viszonylatában. A nyerstej kiviteli arány 11,4%-os. (Forrás: AKI PÁIR)

Nyerstej áralakulás az Európai Unióban  
(eurocent/kg, eurocent/liter\*)

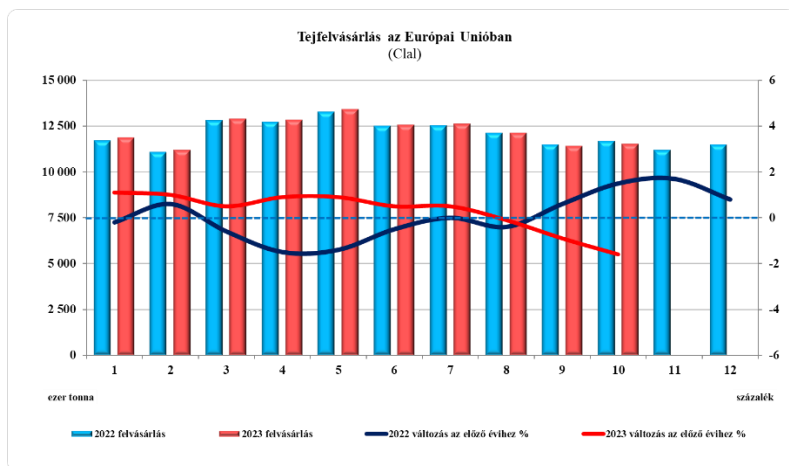


Az EU-27 átlagárának év eleje óta tartó csökkenése megállt, az októberi közel 2%-os emelkedést az Európai Bizottság becslése szerint novemberben egy újabb, mérsékelt növekedés (+0,5%) követett. Ezzel az uniós átlagár 23%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól. A spot árnál mindeközben a korábbi hónapok emelkedését követően határozott csökkenés tapasztalható: a teljes tej ára decemberre 6, a főzőtejszín ára pedig 14%-kal esett vissza előző hónaphoz képest. Ezzel az egy évvel korábbi árszínhez mért elmaradás a teljes tejnél 17, a főzőtejszínél 14%-os. (Forrás: MMO, Clal)

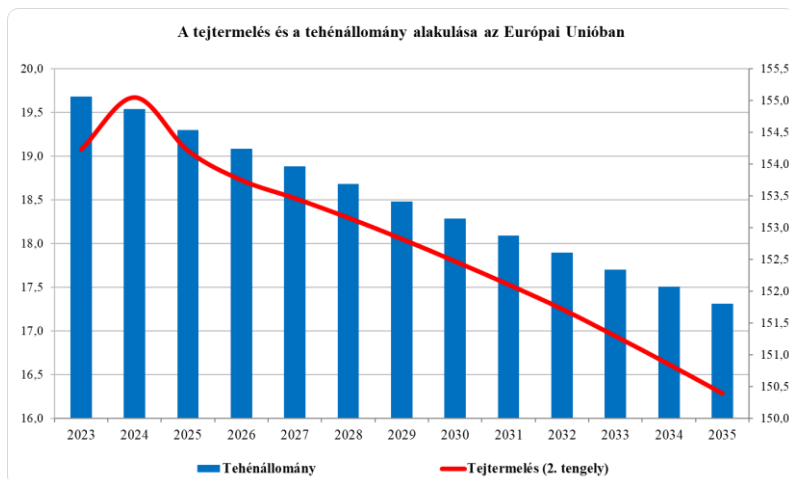
A vaj, a tejszín és a sajt nagykereskedelmi ára az Európai Unióban  
(EUR/kg)



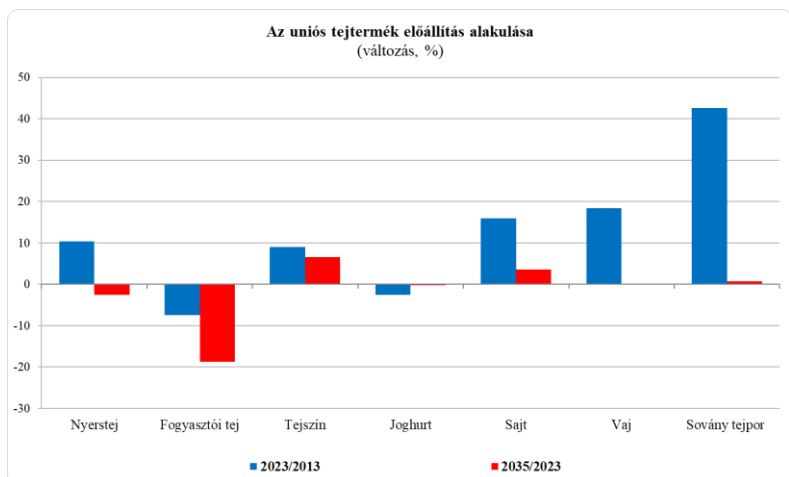
A vizsgált tejszír alapú termékek nyár vége óta tartó áremelkedése töretlen, habár a decemberi árak a korábbiaknál mérsékelt növekedést mutatnak. A németországi vaj ára a novemberi 13% után decemberre csupán 2%-ot emelkedett, míg az olaszországi tejszín ára az előző hónapban mért 7%-os javulás után decemberben gyakorlatilag nem változott. A németországi sajt áralakulása stabilabb, a novemberi 5% után 3%-kal emelkedtek az árak decemberben. Mindezek alapján a sajtnál az egy évvel korábbi árakhoz mért elmaradás már csak 16, a tejszínénél pedig 4%-os, míg a vaj decemberi ára már 2%-kal magasabb az előző évinél. (Forrás: Clal)



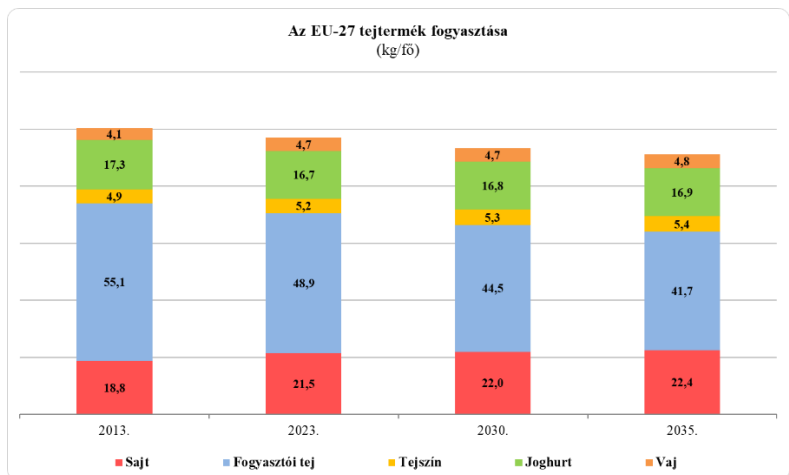
Az EU-27 tejfelvásárlása októberben ismét mérséklődött. Az előző év októberéhez viszonyított 1,6%-os csökkenéssel 2023 első tíz hónapjának összes felvásárlása ezzel már csak 0,4%-kal haladja meg a 2022. év azonos időszakában felvásárolt mennyiséget. Az első tíz hónap adatai alapján a nagy tejtermelő országok közül Németországban (+2%), Hollandiában (+1,7%) és Lengyelországban (+1,5%) folytatódott a termelésnövekedés, míg Franciaországban (-2,7%), Olaszországban (-1,1%) és Írországban (-2,1%) továbbra is csökken a felvásárlás előző évhez képest. (Forrás: Clal)



Az EU Bizottság 2023-2035. évekre vonatkozó középtávú előrejelzése szerint az elkövetkező években is a fenntarthatósági szempontok fogják a tejtermelést alakítani. A szigorúbb környezetvédelmi elvárások hatására a tejelő tehénállományban a 2013-2023-as időszak átlagos csökkenésénél nagyobb mértékű, évente 1,1%-os csökkenés várható 2023 és 2035 között. A hozamnövekedés mértéke lassul, a jelenlegi 7.710 kg-ról 2035-re 0,9%-os évenkénti javulással (szemben az előző évtized évi 1,8%-os növekedésével) 8.524 kg-ra emelkedhet a tehenenkénti átlag tejhozam. Mindezek hatására az uniós tejtermelés átlagosan évente 0,2%-kal csökkenhet 2035-ig.



A fogyasztói preferenciák változása, a globális versenyképesség és a feldolgozó költségek növekedése a magasabb hozzáadott értékű termékek előállítására fordítja a feldolgozóipart. Továbbra is a sajt marad a leginkább preferált termelési opció, a korábbi évtizedhez képest kisebb mértékben (+4%) ugyan, de tovább nő az előállítás, amely a savóval együtt az összes megtermelt tej 36%-át fogja lefedni. A sovány tejpor termelése kis mértékben emelkedik, míg a vajgyártás stabil marad a kedvező uniós belüli és globális keresletnek köszönhetően. Tovább nő a tejszín előállítása, a joghurtnál pedig megáll az elmúlt évtizedben tapasztalt visszaesés, miközben a fogyasztói tejnél még erősebben folytatódik a csökkenés.



Az egy főre jutó tejtermék fogyasztás uniós szintje a 2021-2023. években elért relatív magas szinten marad, 2035-re csupán 0,1%-os évenkénti mérséklődés várható. A fogyasztói tej fogyasztása tovább csökken (-7,2 kg/fő 2023-2035 között), míg az életmódbeli változások és az egészséggel kapcsolatos követelmények hatására az új, innovatív friss tejtermékeknél (funkcionális és dúsított) növekedés várható. A sajt fogyasztás tovább emelkedik, a növekedés üteme azonban az előző tíz évhez képest alacsonyabbá válik (évente +0,3%). Mindeközben a vaj fogyasztása stabil marad, habár a verseny erősödik más zsírokkal szemben (pl. olívaolaj). (Forrás: EU AGRI)